

Zbirka odločb sodne prakse

Združene zadeve od C-199/12 do C-201/12

Minister voor Immigratie en Asiel

proti

X

in

Y

in

Z

proti

Minister voor Immigratie en Asiel

(predlog za sprejetje predhodne odločitve, ki ga je vložilo Raad van State (Nizozemska))

„Direktiva 2004/83/ES — Minimalni standardi glede pogojev za priznanje statusa begunca ali priznanje subsidiarne zaščite — Člen 10(1)(d) — Pripadnost neki družbeni skupini — Spolna usmerjenost — Razlog za preganjanje — Člen 9(1) — Pojem ‚dejanja preganjanja‘ — Utemeljen strah pred preganjanjem zaradi pripadnosti neki družbeni skupini — Dejanja, ki so dovolj resna za tak utemeljeni strah — Zakonodaja, po kateri so homoseksualna dejanja kazniva — Člen 4 — Posamična presoja dejstev in okoliščin“

Povzetek – Sodba Sodišča (četrti senat) z dne 7. novembra 2013

1. *Mejni nadzor, azil in priseljevanje — Azilna politika — Status begunca ali subsidiarne zaščite — Direktiva 2004/83 — Pogoji za priznanje statusa begunca — Nevarnost preganjanja — Razlogi za preganjanje — Pojem neke družbene skupine — Osebe s skupno lastnostjo spolne usmerjenosti — Vključitev — Pogoji*

(Direktiva Sveta 2004/83, člen 10(1)(d))

2. *Mejni nadzor, azil in priseljevanje — Azilna politika — Status begunca ali subsidiarne zaščite — Direktiva 2004/83 — Pogoji za priznanje statusa begunca — Nevarnost preganjanja — Pojem dejanja preganjanja — Kazen zapora za homoseksualna dejanja — Nesorazmerna ali diskriminatorna kazen — Vključitev — Posamična presoja dejstev in okoliščin*

(Direktiva Sveta 2004/83, členi 4(3), 9(1) in 2(c))

3. *Mejni nadzor, azil in priseljevanje — Azilna politika — Status begunca ali subsidiarne zaščite — Direktiva 2004/83 — Pogoji za priznanje statusa begunca — Nevarnost preganjanja — Homoseksualna dejanja, ki se kaznujejo s kaznijo zapora — Obveznost prosilca za azil, da prikriva svojo spolno usmerjenost — Neobstoje*

(Direktiva Sveta 2004/83, člena 9(1) in 10(1)(d))

1. Člen 10(1)(d) Direktive Sveta 2004/83 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite je treba razlagati tako, da je mogoče na podlagi obstoja kazenske zakonodaje, ki se nanaša posebej na homoseksualne osebe, mogoče ugotoviti, da je treba šteti, da te osebe tvorijo neko družbeno skupino.

Člen 10(1) Direktive, ki opredeljuje družbeno skupino, zaradi pripadnosti kateri je mogoče čutiti dejanski strah pred preganjanjem, zahteva, da sta izpolnjena zlasti dva kumulativna pogoja. Prvič, članom skupine mora biti skupna prirojena lastnost ali skupno poreklo, ki je nespremenljivo, ali značilnost ali prepričanje, ki je tako temeljnega pomena za identiteto, da se oseba ne sme prisiliti, naj se mu odreče. Drugič, ta skupina mora imeti v zadevni tretji državi razločno identiteto, saj jo družba, ki jo obkroža, dojema kot različno.

Glede prvega od navedenih pogojev ni sporno, da je spolna usmeritev osebe tako temeljnega pomena za njeno identiteto, da se oseba ne sme prisiliti, naj se ji odreče. To razlago potrjuje člen 10(1)(d), druga alineja, Direktive 2004/83, iz katerega je razvidno, da lahko glede na okoliščine v izvorni državi neka družbena skupina zajema skupino, katere članom je skupna lastnost spolna usmerjenost. Drugi pogoj zahteva, da ima skupina, katere članom je skupna spolna usmerjenost, v zadevni izvorni državi svojo identiteto, ker jo družba, ki jo obkroža, dojema kot različno.

(Glej točke od 44 do 47 in 49 ter točko 1 izreka.)

2. Člen 9(1) Direktive 2004/83 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite v povezavi z njenim členom 9(2)(c) je treba razlagati tako, da samo to, da so homoseksualna dejanja kazniva, samo po sebi ne pomeni dejanja preganjanja. Štet pa je treba, da je zaporna kazen, s katero se kaznujejo homoseksualna dejanja in ki se dejansko uporablja v izvorni državi, ki je sprejela tako zakonodajo, nesorazmerna in diskriminatorna kazen in da torej pomeni dejanje preganjanja.

Če se prosilec za azil sklicuje na to, da v njegovi izvorni državi obstaja zakonodaja, po kateri so homoseksualna dejanja kazniva, pri obravnavanju dejanskega stanja in okoliščin na podlagi člena 4 Direktive 2004/83 preizkusiti vsa upoštevana dejstva, ki se nanašajo na to izvorno državo, vključno z zakoni in predpisi izvirne države in načinom njihovega izvajanja, kot določa člen 4(3)(a) te direktive. Pri tem preizkusu morajo navedeni organi med drugim ugotoviti, ali se v izvorni državi prosilca zaporna kazen, ki jo določa taka zakonodaja, uporablja v praksi. Ob upoštevanju teh dejavnikov morajo nacionalni organi odločiti, ali je treba šteti, da prosilec za azil dejansko čuti utemeljeni strah, da bo po vrnitvi v izvorno državo preganjan.

(Glej točke od 58 do 61 in točko 2 izreka.)

3. Člen 10(1)(d) Direktive 2004/83 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite v povezavi z njenim členom 2(c) je treba razlagati tako, da so s področja uporabe te direktive izključena samo homoseksualna dejanja, ki so kazniva po nacionalni zakonodaji držav članic. Pri obravnavi prošnje za priznanje statusa begunca pristojni organi ne smejo razumno pričakovati, da prosilec za azil v svoji izvorni državi prikriva svojo homoseksualnost ali zadržano izraža svojo spolno usmerjenost, da bi se izognil tveganju preganjanja.

Glede tega je to, da se od članov družbene skupine, ki jim je skupna enaka spolna usmerjenost, zahteva, da to usmerjenost prikrivajo, v nasprotju s samim priznanjem lastnosti, ki je tako temeljnega pomena za identiteto, da od zadevnih oseb ni mogoče zahtevati, da se ji odrečejo. Iz tega je razvidno, da je treba zadevni osebi priznati status begunca v skladu s členom 13 Direktive, če se ugotovi, da bo po

vrnitvi v izvorno državo zaradi homoseksualnosti izpostavljen dejanskemu tveganju preganjanja v smislu člena 9(1) Direktive, pri čemer se tega, da bi se lahko tveganju izognil z večjo zadržanostjo pri izražanju svoje spolne usmeritve od zadržanosti heteroseksualne osebe, glede tega ne sme upoštevati.

(Glej točke 70, 75, 76 in točko 3 izreka.)